

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak ponedeljek, sredo in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrstice po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje zmanjšen popust.

Et meminisse juvat.

I.

V Ptuj, dne 16. marca 1908.

Bilo je baš pred 4 leti dne 17. marca 1904. V gostilni ljudskega vrta v Ptuj zbrala se je mnogoštevilna družba obstoječa iz samih nemčurških uradnikov in ptujskih meščanov, ne izvzemši Franc Kaiserja, takrat še mogočnega Ornigovega podžupana, da proslave odlikovanje ptujskega sodnika dr. Fran Glas-a z viteškim križcem Fran-Josipovega reda, pri opulentnem banketu. Slovenci so bili izključeni iz vzrokov, ki so bili jasni in prozorni ter so našli odmeva v glasnem protestu slov. javnosti. Pri banketu dvignil je najprej čašo g. dr. Ignac Pevetz, sedanjí nadsvetnik v Gradcu ter slavil odlikovanca v daljšem govoru, češ, da on, dr. Glas, izvrstno posluje, da se žrtvuje (!) svojem poklicu itd. „Tagespošta“ z dne 21. marca 1904 trdi, da je izzvala ta napitnica frenetičen aplavz. Kot tretji govornik je nastopil dr. pl. Fichtenau ter govoril blizo tako-le: (mi citiramo iz Tagespošte). „Trdi, da je že 33 let stari veteran (!) v službi justice, dokazuje, kako je nastalo ptujsko sodišče iz patrimonijalnih uradov, omenja prednikov Glasovih, ki so vsi visoka mesta dosegli, da nobeden ni spora-zamljenja rušil. — Pa že pod dr. Ignac Pevetz-om se je začelo „streljati“ na sodne uradnike, tako da mora sedaj uradnik biti ne samo jurist, ampak diplomat, če hoče svoje mesto popolnoma izpolniti. Malo cvetja, veliko traja je plačilo sodnika na Spodnjem Štajerju. Z iskrenim zadovoljstvom je govornik konstatiral, da se vzgledno (!) poslovanje dr. Glasa tudi na zgoraj navedeno. Na to seveda bučen aplavz. Vstala sta kot govornika tudi J. Ornig in prejšnji glavár ptujski Underrain in govorila slavljenca na čast. Preobširno bi bilo vse te govore sedaj po preteku štirih let gospodom v spomin klicati. Omenimo le, da je bil takrat cvet južnoštajerskega nemčurskega uradništva v Ptuj zbran, da proslavi odlikovanca ne kot zaslužnega uradnika, nego radi tega, ker je baš prej izvršena preiskava v uradu našla, da je vse v najlepšem redu, da so vse pritožbe od slovenske strani neutemeljene in da izvirajo le iz narodnega sovraštva. Med navzočimi sta bila tudi prejšnja pristava v Ptuj dr. Bračič in dr. Tschsch, od kojih je prvi sedaj v Celju, drugi državni pravdnik v Mariboru. Kako se gospodje govorili o slovenskem uradovanju, slovenskih odvetnikih itd., o tem seveda nemška glasila niso poročala.

Tako je bilo pred 4 leti!

Sedaj pa poglejmo malo drugo stran te kolajne ter se vprašajmo, kaj

je prinesla na dan zadnja porotna razprava proti Finžgerju in tovarišem? Zadnja „Tagespošta“ ima obširno poročilo in mi moramo smatrati to poročilo kot avtentično. Javni obtožitelj je bil gosp. Tschsch, prej sodni pristav v Ptuj.

Dalje sledi.

Dopisi.

Računski sklep celjskega okrajnega odbora za leto 1907 je sledeč: dohodki za leto 1907 so znašali K 179.511'19, (prebitok iz leta 1906 K 26.110'69, podpore in prispevki K 7116.44, okrajne doklade K 128'519'15, vrnjena plačila, galica, biki, zdravila K 15.449'70, naloženi denar in obresti K 1165'83 razni prejemki K 125'38, ubožne podpore dež. odbora K 1024.). Izdatki so znašali K 175.771'22 (plača tajnika in pomočnika K 1370, najemina pisarne K 508'80, pisarniške potrebnosti K 376.03, potnine K 1396'19, šolske doklade K 24.380'78, posip okr. cest K 40.688'88, cestnarji K 9273, pomočniki in nagrade K 94'40, gradno orodje K 157'25, odkup zemlje in kamnolomi K 262'60, nepričakovani stroški K 65'40; štipendije: učiteljskim K 1080, gojencem sadje- in vinorejske šole K 960, podkovske šole K 300, drenažnega tečaja K 40; podpore: obrtni šoli K 550, konjereji K 250, govedoreji K 1132'54, svinjereji K 340, sadje- in vinoreji K 82'50, čebelarstvu K 25, obč. cestam K 726, razne podpore K 1815. (Tukaj bi si želeli podrobnosti! Op. ured.); prevozni stroški pož. br. K 180, sanitetni stroški K 1710'27, razna vzvratna plačila K 14.668'50, plačila dolgov in obresti K 37.566'49, ubožne podpore dež. odb. K 1604, regulacija Savinje K 2030'54, živinozdravniki K 1500, jubilejna nastanova K 30.000 in razne malenkosti K 637'05). Bilanca kaže preostanka K 3739'97.

„Revizor“ v Mariboru.

Zadnje nedeljo, 15. t. m. uprizorilo je akad. teh. društvo „Triglav“ iz Gradca na našem odru Nik. Gogoljevo komedijo v petih dejanjih „Revizor“.

Kar se tiče igre same na sebi, moramo le obžalovati, da se ni že poprej spravila na naš oder, kajti igra popolnoma odgovarja našemu odru in občinstvu. Pisatelj nam predočuje ruske razmere, posebno med uradništvom. V svoji igri biča popolno korupcijo ruskega uradništva in plemstva, ki deli pravico le po denarju in darovih. Mestni glavár Anton Antonovič odira trgovce in obrtnike do zadnje kopejke, da pretepati celo ženske, a pri vsem tem se kaže izrecno krščanskega moža, ki gre vsako nedeljo in vsak praznik v cerkev. Vzlic temu se ne čuti zadosti varnega, boječ se, da bi ga vendar kdo naznanil višji oblasti, vsled česar naroči poštarju Ivanu Kuzmiču,

da naj sunljiva pisma razpečati in v primernih slučajih pusti izginiti. Njegova vest, ki mu očita neštete goljufije, ga stori kratkovidnega, da ne razloči revizorja od navadnega pustolovca ter se da od slednjega voditi za nos in za možno. V nastopih revizorja z uradništvom karakterizuje pisatelj podlost ruskih uradnikov, njihovo hinavstvo in potuhjenost. Z denarjem hočejo ti zalepiti svoje hibe in krivice.

Zdaj pa k diletantom! Priznati moramo, da se je igralo v obče zelo dobro, in reči se mora, malokdaj vidimo na našem odru tako dobro uspele igre. Pri vsem izvajanju se je vidlo, da je bilo vodstvo igre v prav dobrih rokah in režiser na svojem mestu. Duša vsega večera pa je bil brezdvomno mestni glavár Anton Antonovič. Prikupil se nam je takoj s svojim nastopom in neprisljnim vedenjem, kar je pričalo večkratno burno pleskanje občinstva. Njegova žena, Ana Andrejevna, je bila na svojem mestu, le nekoliko premlada se nam je zdela, kajti težko bi se odločili, ali je bila mati ali pa njena hči, Marija Antonovna, stareja. Šolski nadzornik Luka Lakič Hlopov je bil pravi tip starega strahopetnega in pozabljivega profesorja. Sodnik Amos Fedorovič je bil dober, istotako oskrbnik dobredelnih zavodov poštar Ivan Kuzmič je zelo dopadal. Prava originala pa sta bila grajščaka Bobčinski in Dobčinski, ki sta izvabila mnogo smeha. Ivan Aleksandrovič, pseudo-revizor, se je potrudil, kolikor se je dalo, a vloga je bila za njega pretežavna. Glavna svojstva vsakega pustolovca, namreč elegantna postava in samovesten nastop, so mu manjkala. Tudi razumelo se ga je slabo, ker je govoril prehitro in požiral zloge. Posnemanje pijanega je bilo tako slabo, da si nikdo ne bi znal tolmačiti njegovega padca v znak na stol, če ne bi v nadaljnjem izvajanju dejanja bilo govora o dobrem vincu pri zajutruku v dobredelnih zavodih. Vendar pa moramo reči, da je storil po svoji moči. Njegov sluga Osip ga je v tem oziru daleč prekosil. Druge manjše vloge so bile v dobrih rokah.

Omenim še naj, da bi napravil konec mogoče še večji utis, ako se ne bi malo preveč preklinjalo. Tudi šepetač je imel tuintam malo preglasen organ.

Igra se je priredila v korist družbe sv. Cirila in Metoda, kar je mogoče tudi povzročilo, da je bila dvorana polna do zadnjega kotička. Videli smo tujce iz vseh slovenskih krajev „stare hiše“ „Triglava“ in polno število mariborskih Slovencev. Čudim se le, kje ostanejo naši Slovenci ob drugih naših prireditvah. So jim mogoče domači diletanti preprosti? Mogoče!

Po igri se je razvila prosta zabava v prostorih Narodnega doma, h

kateri je pred vsem pripomogel dobro izurjen moški zbor društva „Triglav“.

„Triglavu“ častitamo na takem uspehu in mu kličemo: Na tem potu naprej za narod!

Politični pregled.

Domače dežele.

Klerikalci so začeli sistematičen boj proti šolstvu in proti svobodi poučevanja. V ta namen so začeli napadati posamične neljube jim osebe, kakor vseučiliškega profesorja Wahr-munda v Inomostu in učitelja Konečnega na Moravskem. Od teh osebnih bojev nameravajo pa v najkrajši dobi preiti k prvemu naskoku na šolski zakon sam. Kršč. socialci bodo, kakor se poroča, že v proračunskem odseku pri razpravi o ljudskih šolah stavili predlog, naj se zniža sedaj veljavna osemletna šolska obveznost.

Nemške svobodomiselnice in napredne stranke so se posvetovale v prisotnosti ministrov Marcheta in Peschke o skupnih korakih, katere bo treba storiti proti klerikalnim napadom na svobodo vesti in vede. — Minolo nedeljo so bili v Inomosta kar trije shodi o Wahrmundovi aferi. Klerikalci so na svojih shodih zahtevali, da mora Wahrmund vstaviti svoja predavanja. K ministru dr. Marchetu je šla posebna deputacija kršč. socialcev, katera se je pritoževala, da je nespoštljivo govoril o hostiji, o neoma-deževanem spočetju itd. Marchet je deputaciji odgovoril na tak način, da se mu je naravnost videlo, da si hoče ubraniti v prvi vrsti svoj partfelj, po katerem sezajo kršč. socialci. Nemške napredne stranke so sicer sklenile braniti svobodo poučevanja in vesti in odločno nastopiti proti klerikalnim napadom na šolo in njih nečednim namenom potlačiti verska in znanstvena vprašanja v politične boje ter kovati iz tega nepoštenega početja političen kapital — toda vpraša se, ali bodo v tem lepem namenu tudi vstrajali — in ali je bode razven socialnih demokratov in 2 čeških naprednjakov v tem boju še kdo drugi podpiral?

V proračunskem odseku je na dnevnem redu poglavje o notranjem ministerstvu. Ital. klerikalec Conci je svaril vlado, naj ne zapostavlja Italjanov na Tirolskem, naj ne ovira vstopa italijanskih pravnikov v politično službo, naj si mariveč prizadeva pospeševati vstopanje Italjanov v to službo. Conci zahteva, da mora biti poleg nemškega namestnika vedno Italjan kot podnamestnik v Inomostu, da se na ta način dokumentira ravnopravnost obeh narodnosti v deželi. Ta zahteva je zelo opravičena in mi opozarjamo naše poslance obeh klubov

naj tudi oni zahtevajo, da se nam da na Štajerskem, na Primorskem in na Koroškem slovenske podnamestnike, na Kranjskem pa slovenskega predsednika ter da se začne tudi pri nas izvajati ravnopravnost v politični upravi. — Posl. Malik je ostro napadal soc. dem. delavce, češ, da so se nelojalno vedli v stavki v Stiriji ter da so na nezakonit način branili onim delati, ki bi bili radi delali. Posl. Ellenbogen je govoril o izseljevanju iz Avstrije in še posebno o izseljevanju naših delavcev na Nemško. Opozarjal je vladu na to, da se prav nič ne briga za te vboge izseljence in njih pravice ter da ne stori nič, da bi je varovala pred izkoriščevanjem ter je čuvala pred nepostavnim in krivičnim izteravanjem iz zgolj političnih namenov, kakor se to dogaja s slovanskim delavcem na Nemškem vzlasti na Pruskem. Ellenbogen poziva ministra naj ukrene potrebno, dokler ne bodo te razmere postavnim petom uravnane.

Tržaški deželni zbor je sklican na kratko zasedanje, v katerem mu bode rešiti načrt novega volilnega reda. Dne 16. t. m. je bila prva seja. Vladni načrt novega volilnega reda je bil izročen posebni komisiji, sestoji iz 9 Italijanov in 2 Slovencev. „Edinost“ piše o vladnem načrtu, da je sicer liberalnejši nego je bil oni, ki ga je liberalna večina lansko leto hotela uzakoniti, da pa Slovenci zahtevajo prej ko slej uvedbo splošne in jednake volilne pravice s proporcionalnim sistemom. Vladni predlog pomeni sicer nekaj napredek na poti razširjenja volilne pravice, vendar pa da ga Slovenci sprejemajo le kot minimum tega, kar smejo zahtevati od volilne reforme

Minister Kossuth je govoril na nekem banketu v Cegludu o političnem položaju. Kossuth je dejal, da je ogrsko samostojno carinsko ozemlje za 1917. l. zagotovljeno. Istotako se do te dobe lahko osnuje samostojna ogrska državna banka, ako bode stranka neodvisnosti imela v parlamentu večino. Preosnova parlamentarnega poslovnika se mora izvršiti v tem smislu, kakor to sedanja vlada zahteva, kajti bilo bi vendar ne-spametno dati iz roke meč, s katerim smo sovražnike premagali. Minister Kossuth bo delal z vsemi svojimi vernimi za uresničenje načel stranke neodvisnosti. Z drugimi besedami minister Kossuth že sedaj agitira po deželi za prihodnje državnozbornske volitve.

Vladni komisar Rauch je pozval svetnike septemviralnega sodišča (t. j. najvišjega sodnega dvora hrvatskega) Halperja, Čučkovića in Weberja naj prosijo za upokojenje. To je kazen za to, da so ti trije svetniki stali proti Rauchovi vladi v opoziciji. Taka je „nedotakljivost“ sodnikov na Hrvatskem.

Slovenske novice.

Štajersko.

— Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali „Klubu slov. napr. akad. v Celju“ rabljene poštne znamke sledeči: gđc. Ivanka Goršek, gg. Fras, Vltavski, Černe, P. Zabukovšek in Novak; stanijolni papir gđc. Marta Hrašovec. Kot prispevek za ustanovninino, ki jo zbirajo celjski napr. akademiki za „družbo“ se je nabralo na odhodnici g. Krajgherja 13 K 06 vin. Hvala vsem darovalcem!

— Župnijo Št. Peter v Savinski dolini je dobil — dr. Iv. Jančič. Tako skrbi naš škof za mir in sporazum med farani.

— Slovensko delavsko podporno društvo v Celju. Kakor smo že poročali, praznuje društvo jutri v četrtek t. j. na Jožefovo običajni svoj delavski praznik s tem, da priredi popoldne ob 4. uri veliko ljudsko veselico v „Skalni kleti“ pod stedečim pevskim sporedom: 1. Dr. B. Ipavic: „Planinska roža“ (Solo poje g. Ed. Rudolf). 1. Dr. A. Schwab: „Oj dekle, kaj s' tak žalostno?“. 3. Gjurjo Eisenhuth: „Mazurka“. 4. P. H. Sattner: „Zjasni zvezde mu temne“. 5. „Kje dom je moj?“ Med pevskimi točkami svira češki oddelek „Narodne godbe“. — Razven tega pa je odbor skrbel še za različne druge zabave, tako da se je nadejati kar najprijetnejše in solidne zabave. Zjutraj ob 3/4 na 8. uro je društvena maša v kapucinski cerkvi. — Ker so Jožefove veselice tega društva skozi celih 10 let bile vedno zelo rade obiskane, je tudi letos pričakovati kar najobilnejše udeležbe. — Vstopnina 40 vinarjev. Prebitok veselice je namenjen za „Delavski dom“ v Celju.

— Javno vprašanje. Zakaj se sedaj menda že dva meseca pri dijaški maši slovensko ne poje, dasiravno bi se moralo to vsako tretjo nedeljo zgoditi? Kdo je kriv, da se slovenščina tako prezira, ali dotični učitelj petja, ali ravnatelj ali deželni šolski svet?

— Učiteljska imenovanja na Sp. Štajerskem. Deželni šolski svet je v svoji seji 21. t. m. odredil sledeča imenovanja: Nastavljena sta kot nadučitelja pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah Friderik Marinič, dosedaj učitelj pri Sv. Marku in Henrik Schell v Zrečah. Definitivni so postali: pri Sv. Marjeti na Pesnici Jernej Černko, dosedaj učitelj v Jarenini, v Poljčanah Friderik Lešnik, dosedaj učiteljski suplent istotam. Prestavljen je učitelj Jož. Krajnc iz Petrovč v Sv. Martin na Paki in Antonija Valenčič iz Sv. Martina na Paki v Petrovče.

— V Žalcu se je vršil v nedeljo pri Hausenbichlerju gospodarski sestanek. Izvolil se je pripravljalni odbor za ustanovitev podružnice kmetijske družbe za Žalec in okoliške občine. Obravnavalo se je vprašanje uravnave Loznice in več drugih stvari. Sestanka se je udeležil državni poslanec Roblek in gg. dr. Božič, dr. Kukovec in Vek. Spindler iz Celja. — Klerikalci snujejo v Žalcu rajfajzovko. Kako nepotreben je ta zavod, se vidi že iz okolščine, da je kroginkrog Žalca vse polno rajfajzovk. Pa tem ljudem je le na tem, da se nekaj „osnuje“. Kaj je duhovnikom vse drugo mar! Oni svoj denar nalagajo po nemških hranilnicah — za gospodarsko okrepljenje klerikalizma naj riskirajo kmetje svoj denar!

— Čudna so pota božje previdnosti in pošnih pošiljatev na naših poštah. Neka tukajšnja tvrdka je odposlala nek zavoj v Brežice; romal je v „Prahberg“ (zopet dokaz, kako blagodejen je nemški poštni uradni jezik na Sp. Štajerju), od tam v Inomost in slednjič v — Celje nazaj.

— Iz Šoštanjca. Zadnjič smo pisali, kako nastopa novi sodnik Doleschel v Konjicah. Istočasno imenovani sodnik Stepischneq v Šoštanju tudi izdaja samo nemške odloke celo v takih rečeh, kjer se je dosedaj slovensko obravnavalo. Slovenci pozor, čuvajte svoje pravice!

— Duhovniško rodoljubje. V sled neutrudljive gonje duhovnikov in njihovih rodoljubnih pristašev je odpadlo družbi sv. Cirila in Metoda 1396 članov. Častno spričevalo za nje.

— Občinske volitve v Velenju se vrše v pondeljek, dne 23. marca. O teh volitvah še spregovorimo.

— Štajercijane. in sodnik Wagner v Laškem trgu. „Štajerc“ poroča v svoji zadnji številki, da se je na shodu v Mestinju sprejela zaupnica

sodniku Wagnerju, ki je bil poprej v Jelšah. Temu nasproti pa se poroča, da se je sprejela z ogromno večino sledeča resolucija: „Mi davek plačujoči in vse druge stanove vzdržujoči kmetje zahtevamo od naših sodnikov, da z nami v domačem jeziku prijazno postopajo.“

— Bivšega popa Petrova, čegar pismo o današnjem stanju pravoslavja smo priobčili zadnji petek in ki velja mutatis mutandis tudi za naše razmere, je izgnala policija iz Petrograda.

— Iz Gornjega grada. Prvi „Planinski sejm“ pri Sv. Frančišku je vidno prav dobro uspel in je še vsem Savinčanom v živem spominu. Ker pa ne vemo, ali se je prva gmotno obnesla, bi si usojali vprašati, koliko je vrgla veselica savinjski podružnici slov. plan. društva? Po uspehu ali neuspehu bi se potem mogli pripravljati prihodnje leto na enako slavnost. Več sejmarjev.

— Katoliško politično in gospodarsko društvo v Konjicah ima v nedeljo, dne 22. sušca svoj letni občni zbor. Društvo se imenuje menda zato „gospodarsko“, ker čitajo nekateri člani „Sloveaskega Gospodarja“ — za gospodarstvo pa tekem 38 let ni storilo ničesar.

— Šestdesetletnica začetka avstrijske „revolucije“ l. 1848. je bila v petek. Takrat so se uprli Dunajčanje, izbruhnili pa so takrat nemiri tudi v posameznih pokrajinah in na Ogrskem. Naše kmečko ljudstvo bi se naj te šestdesetletnice toliko bolj spominjalo, ker je imela med prvimi posledicami odpravo tlačanstva.

— Mrtvega so našli ob Mestinji 67 letnega finančnega nadpaznika Matija Drobnaka. Mož ga je prerad pil.

— Novih trafik se po odloku finančnega ministerstva ne bode smelo ustanavljati do konca l. 1909. Isto ministerstvo je tudi odredilo, da se oni trafikanti, oziroma trafikantnje kaznujejo, ki dajejo provizije domačim trafikam ali uslužbencem lastnikov domačih trafik.

— Savinsko učiteljsko društvo je zborovalo dne 12. marca t. l. na Gomilskem. Opravičila sta se tovariša Rosenstein in Pečar, ki obiskujeta sedaj sadjarski tečaj v Mariboru.

Predsednik tov. Vrabl pozdravi navzoče ter izreče upanje, da se gotovo vsi strinjajo z njegovim korakom proti g. Sadniku o priliki zadnjih volitev v celjski okrajni zastop. Nato je predlagal tovariš Farčnik sledečo, z navdušenjem sprejeto resolucijo:

Z ozirom na dejstvo, da je naš predsednik g. R. Vrabl v očigled volitev v okrajni zastop storil napram g. Sadniku prav energične korake, izreka mu naše društvo popolno odobritev in obče zaupanje.

Društvo je brzojavno pozdravilo skladatelja Ant. Försterja ob njegovi sedemdesetletnici ter brzojavno častilo tov. Ganglu o priliki izvolitve deželnim poslancem.

Društvo je tudi vložilo prošnjo na „Južnoštajersko hranilnico“ v Celju radi skioptikona.

Izmed mnogih dopisov omenjamo dopis „Zveze“ o konstituciji odbora in izvenšolskega odseka, dopis „Zveze“ radi koncerta, dopis tov. Peska radi socialnega odseka in dopis „Učiteljskega konvikta“ radi jubilejskega daru.

Delegat za občni zbor „Zveze“ je tov. Vrabl. Razgovor o „učit. krožku“ se preloži na prihodnje zborovanje, ki bo obenem občni zbor in se bo vršil začetkom maja hkratu z občnim zborom čebelarskega društva.

Po zborovanju je predaval tovariš Jakše s pomočjo skioptikona o „Gorenjski“.

— Stavkajo rudarji jame Šarlota-Marija blizu Ivnice na Sred. Štajerju. Vzrok so prenizke plače.

— Cesar je potrdil postavbo glede doklade na najemninski davek in vodnih doklad za mesto Celje.

— Padel je z vlaka blizu trga Mantern na Zgor. Štajerskem delavec Selegoj iz Sv. Lucije na Primorskem. Železniški čuvaj ga je našel na železniškem nasipu vsega krvavega ležati. Prepeljali so ga v ljubensko bolnico.

— Krčmarja Srnovrščina, doma iz Ljubije pri Mozirju, o katerem smo poročali nedavno, da je izginil iz Ljubnega, so že našli mrtvega v Waltenubachu pri Niklasdorfu na Zgor. Štajerskem.

— Zopet slovenski sodni uradnik iz Štajerskega. Sodnijski pristav v Kozjem, g. A. Zdolšek, je prestavljen s 15. marcem v enaki lastnosti v Postojno. Zopet jeden slovenski uradnik prestavljen s Štajerskega! Kaj čuda tudi, saj proti slovenskim sodnim uradnikom hujska slovenska duhovščina in „rodoljubi“ kakor sta Benkovič in dr. Vrstošek. Nemci pa seveda tem hujskarijam radi dajejo svoj blagoslov in krepko podporo. Saj se dela njim v prid!

— Zaprli so v Mariboru 20 letnega Franca Zorka od Sv. Urbana pri Ptujju, za katerega se je policija že dalje časa zanimala radi raznih goljufij.

— Živinska kuga. Srab ali garje: v Braslovčah in Žalcu ter v Ločiču pri konjih. — Svinjska kuga: v moziški okolici, Slov. Bistrici, v Slovenji vesi, v Globokem, Kapelah in na Bizeljskem.

— Nemške manjšine po Slovenskem so zelo pridno na delu za svoj „Schulverein“. Tako šteje n. pr. podružnica nemškega „Schulvereina“ za Zagorje-Litijo na Kranjskem 137 članov. Dostavljati nam menda ni treba ničesar.

— Kaj je z volitvami v ptujski okrajni zastop? Piše se nam iz Slov. goric: Funkcijska doba sedanjega okr. zastopa je potekla, ako se ne motim, že meseca julija ali avgusta; od tedaj je poteklo pol leta — in še niso razpisane volitve. Kaj naj to pomeni? Ali se daje nemškutarjem „Galgenfrist“, da kolikor mogoče oškodujejo slovenstvo v okraju ali pa da še lahko nalovijo nezavednih veleposestnikov na svoj lim? Orniq sem ali tje, in njegov največji zaščitnik pl. Prah sem ali tje, mi hočemo imeti volitve kmalu razpisane.

— Iz Ljutomera. „Murski Sokol“ je sklenil ob priliki petletnega svojega obstopa razviti društveno zastavo. Ta veliki muropoljski narodni praznik bo 15. in 16. avgusta t. l. (Veliko število narodnih društev je že sklenilo se udeležiti, tudi hrvatska društva, na čelu „Varaždinski Sokol“ pod starostom poslancem dr. Perom Magdičem zasigural je korporativno udeležbo.) Ljutomerske narodne dame se že v svoji znani navdušenosti za sokolsko stvar in narodni požrtvovalnosti zelo marljivo pripravljajo, da bode razvitev zastave pravi narodni praznik. Na zdar!

— Nesreča. Minulo nedeljo je mazal posestnik umetnega mlina pod Ptujjsko goro Jože Vogrinec stroje. Pri tem pa ga je zgrabila transmisija in mu je popolnoma zmečkalo glavo. Zapušča vdovo in troje otrok.

— „Slovenec“ piše: „Domovina“ hoče natvesti, da so poboji, pretepi na Štajerskem šele od takrat, ko se je ustanovila „Kmečka zveza“. — Ne, gospodje, mi smo samo zapisali dejstvo, da duhovništvo zanemarja svoj poklic, ki zahteva vzgojo ljudstva in da se popolnoma udaje politikovanju. To ima za posledice sovraštvo in prepir med farani — kar gotovo ne zahteva vera.

Da je to resnično, vidi vsak človek. Krivdo zvrčati v tem oziru na „advokatsko-prvaško kliko“ je naravnost smešno.

— Kaj porečeta k temu „Slov. Gospodar“ in „Slovenec“? Dobro se še spominjamo, kako sta vpila po deželnozborskih volitvah oba imenovana katoliška lista, naj odloži državnozborni poslanec g. Fr. Roblek svoj mandat, ker je bil v celjskem deželnozborskem volilnem okraju, ki je pa neprimerno večji ko Roblekov državnozborni volilni okraj, izvoljen g. Terglav. Na Goriškem pa je dobil letos državni poslanec Fon sam pri deželnozborskih volitvah v svojem državnozbornem volilnem okraju pri volitvi iz splošne kurije 401 glas manj kot napredni kandidat z najmanjšim številom glasov in 172 glasov manj kot pri državnozbornih volitvah. Pri Robleku in Terglavu še moramo to upoštevati, da niso bili niti volilci eni in isti. Fon je dobil tedaj nezaupnico in pravični „Slovenec“ ga mora pozvati, naj odloži svoj mandat.

— Iz Maribora. Sklicujoč se na § 19. t. z. prosi podpisani, da objavi slavno uredništvo z ezirom na uvodni članek „Naše zadržno delo“ v št. 30 „Domovine“ 1. da ni res, da bi postal prof. Vrstovšek vrhovni urednik „Slov. Gospodarja“, 2. da ni res, da bi pisal podpisani članek o zadržnem delu v „Slov. Gospodarju“, temveč res je, da ni v nikakeršni zvezi z dotičnim člankom „Slov. Gospodarja“. Za objavo tega popravka se najiskreneje zahvaljuje slavnemu uredništvu.

Dr. Karol Vrstovšek.

Veseli nas, da je g. profesor in deželni odbornik in spe navzlic sedanjemu resnemu postnemu času še tako dovtipen. Ali pa si samo — in še s postavnimi sredstvi — prizadeva, da govorimo v vsaki številki s primernim respektom o njegovi osebi? To pot bi resnično nanj kmalu pozabili — no, g. profesor nam je še o pravem času poslal ta popravek. Zatorej, dragi volilci Kmečke zveze: v Mariboru živi in deluje . . .

— Iz Maribora. Gledališka predstava, katero je priredilo akad. društvo „Triglav“ na korist družbi sv. Cirila in Metoda v nedeljo 15. t. m. v mariborskem „Narodnem domu“ se je toliko v umetniškem kolikor tudi v gmotnem obziru izborna sponesla. Igrala se je Gogoljeva komedija „Revizor“. O predstavi sami med dopisi več.

— Mariborsko porotno sodišče je obsodilo 21 letnega Iv. Lasnika iz Frajhama v slovenjebistriškem okraju k triinpolletni težki ječi, ker je fanta Petelinška brez vsakega vzroka udaril s krampom po glavi in roki, Petelinškovega očeta z nožem v hrbet tako daleč sunil, da je umrl na vnetju mreže.

— Razstava spodnještajerskih vín v Celovcu. „Korošcu“ je naznanila klerikalna Zadržna zveza v Ljubljani, da pride v torek, 17. marca „nekatero spodnještajerske kmetijske zadruge“ vinsko razstavo, spojeno z vinsko poskušnjo v dvorani „Masselgarten“ v Celovcu. Razstavila se bodo vina iz vseh spodnještajerskih vinskih krajev. „Korošec“ pripomni k temu naznanilu: Kakor bi radi videli, da pride med naše ljudstvo pristno in pošteno slovensko vino, moramo vendar pripomniti, da zgoraj imenovanih zadrug ne poznamo. (Tu na Spodnjem Štajerskem ni bilo nič slišati o kaki taki razstavi. Op. uredn.) in da zato tudi ne prevzamemo nobenega poročstva. Če naj

take stvari koristijo nam koroškimi Slovincem, ki dobro vino potrebujemo in slovenskim vinogradnikom na Spod. Štajerskem, ki hoče nov prodajalni trg, potem se naj taka reč razglasi prej in se naj tudi povekatere zadruge prodajajo in razstavljajo. Take stvari pa naj ne napravi klerikalna Zadr. zveza v Ljubljani sama, ampak v zvezi in sporazumu s slovensko Zadržno Zvezo v Celju, katera kot matica raznih koroških zadrug štajerske in koroške razmere kar najbolj pozna.“ (To je besede na pravem mestu. Op. uredn.)

Kranjsko.

— „Slovenec“ se zavzema za častnikarsko dostojnost — manjši duhovniški listi „Naša moč“, „Domoljub“, pri nas „Sl. Gospodar“ in „Naš Dom“ pa hujskajo, blatijo in obreknjejo vse, kar je narodnega in naprednega. Iz tega se tudi vidi, koliko je duhovniški stranki na Kranjskem in Štajerskem do — dostojnosti.

— Železnica Kranj—Tržič se odpre meseca julija.

— Načelnikom kluba narodno-naprednih poslancev v dež. zboru Kranjskem je izvoljen dr. Tavčar, namestnikom Plantan.

— Utonil je v Mlinščici petletni fantek Ivan Tihel.

Svetovne vesti.

— Žalolgra v Černovi, o kateri smo lani obširno pisali, se je sedaj končala pred sodiščem. Madžarska „pravica“ je slavila prave orgije. Zaradi „hujskanja proti madžarski narodnosti“ je obsojena sestra župnika Hlinka, katerega so Madžari pregnali, k 3 letni težki ječi, 3 „vodje“ ljudstva, ki je branilo svojo pravico proti madžarski duhovščini, na 2 leti vsak, 2 na poldrugo leto, 11 na eno leto, 8 po 8 mesecev, 15 po 6 mesecev; vsi pa z gube na 3 leta vse državljanske pravice. Tako se sodi v deželi teh hunskih nasilnežev.

— Ustreljenih 2500 delavcev. V južnoameriški državi Chile leži pri mestu Iquique velik solitarski rudnik. Minule dni so zahtevali delavci boljše plače. Pri nemirih, ki so nastali, je vojaštvo streljalo v množico in ustrelilo 2500 delavcev.

— Velike demonstracije za splošno in enako volilno pravico so se vršile minuli petek v Budimpešti. Med policijo in ljudstvom je prišlo do krvavih spopadov.

— Zopet velik požar v Šoli. V nekem njujorskem predmestju je zgorelo petnadstropno šolsko poslopje. V sled opetovale vaje je vseh 1896 učencev v teku dobre minute v najlepšem redu zapustilo šolo skozi gosti dim.

— Viljemino Wölfling, ločeno ženo bivšega nadvojvode Leopolda (sedaj Wölflinga), so izročili na Dunaju v opazovalnico za umobolne. Kupila si je revolver in grozila, da postreli vse, ki ji branijo vrniti se k svojemu možu.

— Obisk kralja Alfonza v Barceloni. Barcelona je gnezdo španskih in tudi mnogih tujih anarhistov. Vkljub temu pa ga je obiskal te dni španski kralj Alfonz, da počasti oddelek avstrijskega vojnega brodovja, katero je dospelo na svojem križarjenju po Sredozemskem morju tudi v barcelonsko luko. Mestno prebivalstvo je kralja navdušeno sprejelo in se mu doslej še ni ničesar zgodilo.

— Srbsko meso na Dunaju. Dr. Weiskirchner je izjavil v sredo na nekem shodu, da se je določilo v pogodbi z belgrajsko klavnico, da se bo izvažalo 20.000 mrtvih govedi in 30.000 mrtvih svinj na dunajski trg.

— Moje kraljestvo ni tega sveta. Ko je prišel nekoč bogat mladenič h Kristu ter ga vprašal: „Gospod, kaj naj storim, da se zveličam?“ mu

je Krist odgovoril: „Idi in razdeli svoje bogastvo med reveže, pridi ter hodi za menoj.“ Na te besede se spominimo, ko čitamo v solnograškem uradnem listu sledeči razglas: „Na priganjanje cerkve v Niedernsillu bo dne 20. marca pri okrajnem sodišču v Mittersillu javna pro'aja Wimmove kmetije s kravo, gnojem, steljo in kmetijskim orodjem. Najnižja ponudba je 8464 K.“

— Protí krščanskim socijalcem so se začeli zopet oglašati dunajski obrtniki. Krščansko socijalno društvo „Srednji stan“ je imelo v sredo v Rudolfsheimu na Dunaju volilno zborovanje v svrhu kandidature za dunajski obč. svet. Na shodu se je izrekla kršč. socijalcem nezaupnica, ker so izdali obrtništvo in se bratijo z Židi.

— Za zaspance. Navadno se slavimo možje, ki so malo spali n. pr. Friderik Veliki, Napoleon, Wellington in sodobnik naš Edison. Sedaj pa je nastopil v časopisu „American Magazine“ Anglež Hutschinson za one, ki imajo navado pošteno in dolgo spati. Ta Anglež uči, da „naj vsak spi kolikor more“. V spanju se ne neha fizično delovanje človeškega ulesa; spanec je le nadomestilo razdirajočega delovanja bdenja. Najboljše pravilo je: Ako si truden, pojdi v posteljo in vstavi se le potem, ko se čutiš popolnoma spočitega. Devet ur spanja ni preveč, ženska naj spi celo uro dalje nego mož. Neumen predsodek je, da se smatra preveč spanja za oslabljenje telesa. Ravno nasprotno je res: dokler spimo, imamo pač potrebo spanja. Oslabljenje telesa je le, ako vstanemo predno smo se dovolj naspali. Slabotni ljudje store dobro, da po kosilu spe celo uro ali vsaj pol ure. Naravnost hudodelstvo je, ako se otroci prezgodaj pode iz postelj. Tudi ni res, da bi bile prve ure spanja boljše nego zadnje; dokler človek mirno spi, so vse ure enako dobre.

— Trgovinska pogodba s Srbijo se je včeraj podpisala. Prvikrat se je vpeljala šega, da dobi pogodba poleg podpisa ministra za zunanje zadeve tudi podpisa trgovsk. ministrov obeh državnih polovic.

— Na Rumunskem so nemiri po uradnih poročilih popolnoma potihnilii. Minister notranjih zadev. Bratiau, se je izrazil, da so bila vsa tozadevna poročila zelo pretirana in da je bilo

razpošiljanje vojaštva le preventivno sredstvo.

Društvene vesti.

— Iz Ljutomera. Namestništvo v Gradcu je potrdilo pravila „Veteranskega društva za Ljutomer in okolico.“ Ustanovni shod se vrši na Jožefovo t. j. 19. t. m. po večernicah v Franc Jožefovi šoli v Ljutomeru. Kdor name-rava pristopiti, naj pride omenjenega dne gotovo k ustanovnemu zborovanju in če nima časa, oglašati se naj prej pri predsedniku ustanovnega odbora gosp. Rajhu st., tržanu v Ljutomeru. Pristopajte mnogoštevilno.

Na mnogobrojno vdeležitev vabi uljudno odbor.

— Slov. akad. društvo „Adrija“ v Pragi je izvolilo na svojem I. red. občnem zboru dne 11. snuša 1908. za letni tečaj sledeči odbor: Predsednik Jos. Pučnik, cand. iur., podpredsednik Janko Mačkovšek, stud. tech., tajnik Ivan Prijatelj, stud. iur., blagajnik Fran Tavželj, stud. med., knjižničar Frau Šlibar, stud. phil., častnik Anton Dobnik, stud. iur., gospodar Ivan Jurčko, stud. med., namestnika: Mirko Minatti, stud. iur., Brunon Weixl, stud. med., preglednika: Leo Brunčko, stud. iur., Fran Lipold, cand. iur.

Listnica uredništva.

Št. Jur ob Ščavnici: Hvala. Prihodnjic gotovo. Danes manjka prostora.

Konjice: Hvala. Priobčimo večinoma prihodnjic, danes je prepozno. Dobili tudi pö-pravek.

Trgovski pomočnik

se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom pri **ALOJZIJU GATSCH-U** v Kostanjevici. 198 1

2 učenca

sprejme takoj **Maks Hierländer**, svečar in medicar v Brežicah. 181 5—3

Razpis natečaja za sanitetnega zdravnika

v okolišju Vojnik okolica, h kateremu pripadajo občine Škofjavas, Novacerkev, Dobrna, Šmartin v Rožni dolini, Višnjavas, Frankolovo in Bezovica.

Letni prispevek je:

1. od deželnega odbora štajerskega	200 K
2. od okrajnega zastopa celjskega	200 „
3. in od navedenih občin 1% na rednem davku, ki znaša letno okolu	500 „
torej vkup	900 K

Prosilci, ki so slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi zmožni in ki so avstrijski državljani naj vložijo prošnjo pri podpisaneem distriktnem zdravstvenem odboru najdalje do **15. aprila 1908.**

Zdravstveni okoliščni odbor za Vojnik in okolico

dne 6. snuša 1908.

196 2—1

Predsednik: **J. Lipuš.**

GOSTILNA

V „NARODNEM DOMU“ V CELJU

197 3 -1 se odda s 1. junijem 1908 pod ugodnimi pogoji v najem.

Natančnejši pogoji se izvejo pri „**POSOJILNICI** v **CELJU**“, katera sprejema tudi ponudbe do dne **10. aprila 1908.**

Trgovski učenec

z dobrimi šolskimi spričevali, se sprejme v trgovini mešanega blaga

Slavinec & Šeleker

Šmartno pri Litiji, Kranjsko. 194 3-1

Parna mlekarna v Medvodah išče pridnega in zanesljivega

hlapca

tudi oženjenega proti dobremu plačilu. Službo lahko nastopi takoj. 192 1

Jožefa Jellenc

naj svojemu očetu Jožefu Repetz v Seegrabnu pri Ljubnem (Seegraben bei Leoben) naznani 9-2 natančni naslov in stanovanje. 187

Kuharica

poštena, vneta za snago, ki opravlja tudi druga domača opravila, sprejme se pri nadučitelja v Pristovi, blizu Podčetrtka s 1. aprilom t. l. Skrbeti ima za 2 osebi. Plača 16 do 20 kron. 185 2-2

Učenca

vsaj 15 let starega sprejme takoj Jos. Zabukošek, krojač v Celju, Glavni trg. 193

PRODAM v Poljčanah

pri cerkvi hišo s 3 sobami — tudi za dve stranki — kuhinjo, jedilno shrambo, kletjo, vrtom, majhno njivo in travnikom. Okolu hiše in v vrtu je zasajeno trsovje za brajde, po travniku sadno drevje. — Lega je mirna, zelena, brez prahu. Na eni strani žvrgolijo ptičke, na drugi je razgled po polju, Dravinji, postaji, Pohorju. Cena 5.200 K. 177 3-3

J. ŽOLNIR, vpokojeni nadučitelj.

SUKNA

in modno blago za obleke pri-poroča firma

R. Rocian tovarnica za sukno v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. { Vzorci franko.

135 26-10

Milan Hočevar — Celje

Glavni trg št. 10

Priporoča za nakup bližajočih se velikonočnih praznikov:

popolnoma sveže in prve kakovosti rosine, oivebe, grozdjice, mandelne, pignole, lešnike, fige, rožiče, bosanske češplje, arancine, oltronado, čokolade, strd, maslo, pristno svinjsko mast, pšenično moko vseh števil, izvrsten čaj, rum, konjak, slivovko, vinsko žganje, brinovec in vse druge vrste žganja.

Vse vrste vrtnega in poljskega semena, rafije, galice žvepla, bartelnovo klajno apno, kakor tudi vse vrste cerkvenih sveč, kadilo in oljčno olje. Rogaške in Radajnske kisle vode in tudi vse druge mineralne vode.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda.

MARIBOR! MARIBOR!

M. BERDAJS

najstarejša trgovina s semeni priporoča svojo veliko zalogo raznih vrst deteljnega, travnega, vrtnarskega in gozdnega semena po nizki ceni. 180 12-3

Glavna zaloga za Barthelnovo klajno apno.

Glavna zaloga poljskega gipsa, najboljše sredstvo za polje in travnike.

Častno priznanje Mariborske poljedelske razstave 1885.

MARIBOR! MARIBOR!

Prodajo

se prostovoljno tri skoraj popolnoma nove hiše z primerno obsežnimi vrtovi v sredini jako prometnega trga Savinjske doline.

Poslopja so primerna za vsako obrt. Manjša hiša posebno za penzioniste.

Plačilni pogoji jako ugodni. — Ponudbe pod šifro „Savinja“ upravnistvu tega lista. 191 3-1

Steckenpferd

lilijno mlečno milo

Najmilejše kožno milo.

Zvezna tiskarna

Schillerjeva ulica Celje: Stajersko.

Izvršuje v svojo stroho spadajoča dela obno in po bankovnih cenah.

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Ljubljani.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepični napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KYEDER žalec v Savinski dolini, Stajersko.

13 130-28

Nova vinska postava

v obliki plakata dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

Vozičke

za otroke, korbe in kovčege za potovanje, taške za v roko, palice, dežnike in galošne, priporoča

P. Kostič v Celju.